

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 53/9643

akeso
veterinarijos klinika

Veterinarijos klinika
Ukmergėje

8-676-30232

Dirbame VISOMIS SAVAITĖS dienomis

**Paskelbtas
nuosprendis
anykštėno
pagrobimo
byloje**

2 psl.

**Apvogė
kompoziciją
„Kova“
kuriančią
menininkę**

3 psl.

**Gandrai
nusprendė
namus statyti
ant kryžiaus**

5 psl.

**Svėdasų
didžiųjų
apaštalu
atlaiduose
parodos ir
susitikimai**

8 psl.

**Zaporizėje -
nerimas dėl
okupantų
artėjimo**

9 psl.

šiuipinys

Albumas. Pasaulio anykštėnų bendrija su rašytoju Rimantu Povilu Vanagu ir fotomenininku Jonu Junevičiumi artėjant Pasaulio anykštėnų bendrijos 30 metų jubiliejui išleido albumą „Pasaulio Anykščiai“! Albume anykštėnų portretai, švenčių ir renginių akimirkos. Leidinį iš dalies finansavo Anykščių rajono savivaldybė, tam skyrusi 750 Eur.

Gelbėjo. Du vakarus iš eilės ugniagesiai gelbėtojai važiavo į Anykščių rajono kaimus padėti medikams į greitosios pagalbos automobilius įkelti sunkiasvorius ligonius. Liepos 6-ąją ugniagesiai gelbėtojai vyko į Burbiškį, liepos 7-ąją - Viešintų seniūnijos Skudų kaimą.

Festivaliai. Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorė Ligita Kuliešaitė pasirašė įsakymą, kuriuo iš Anykščių rajono savivaldybės biudžeto parėmė tradicinius festivalius. 4 700 eurų skirta festivaliui „Devilstone“, 4 250 eurų - festivaliui „Purpurinis vakaras“, 3 400 eurų - „Troškimams“. Parama iš biudžeto skirta dešimčiai festivalių.

Vasara. Kavarsko pagrindinės mokyklos-daugiafunkcio centro Traupio skyriaus mokiniai dalyvavo vaikų vasaros užimtumo projekte „Mokykis gamtoje, bendrauk ir atrask save“. Susipažino su vaistažolių nauda, gamino žvakes ir muiliukus, apsilankė Orvidų akmenų muziejuje, Japoniškame sode, Baltų mitologiniame parke.

Skelbimas. Asmeniniai skelbimai apie naudotus daiktus, nurodant kainą ne didesnę nei 20 Eur, portale anyksta.lt publikuojami nemokamai.

Gaisras prišaukė mirtį

Mūrinis namas Andrioniškyje greičiausiai užsidegė dėl elektros instaliacijos gedimo.

Beržai Žvejų gatvėje paruošti „skerdimui“?

Anykštėnė, Anykščių menų inkubatoriaus rezidentė Ramunė Pra savo „Facebook“ paskyroje pasidalijo nuotraukomis, kuriose matyti, kaip atnaujintoje Žvejų gatvėje, šalia kelio, tarsi įkalinti auga vargšai beržai.

„Laba visiems, tai yra ką tik rekonstruotoje Žvejų g. Anykščiuose. Trys nuostabūs beržai paruošti skerdimui, ne kitaip. Čia tokios išsaugojimo technologijos? Prašau paaiškinkit?!“ - prašė menininkė.

Štai toks sprendimas buvo pasitelktas, siekiant išsaugoti pakelėje augančius beržus.

Po įkeltomis nuotraukomis savo nuomonę išsakė ir kiti pasipiktinę tokiu įdomiu sprendimu žmonės. Jie kreipėsi į „Anykštos“ redakciją prašydami gelbėti vamzdžiuose įkalintus medžius.

Žvejų gatvės gyventoja Vijoleta rašė: „Kiek mes vargom, visur raštus rašėm, kad nekirstų žmonių sodintų medžių, vis tiek viską išdare, labai skaudu. Dabar jau griūna jų aukštai supiltas takas, pavojinga važiuoti - VMV iš Žvejų gatvės.“

Ponas Artūras antrino išsakyti nuomonei: „Na ir pavaro mieli žemiečiai. Čia ką... įsirengt ežių ir varlių gaudykles? Reikia gi dar dasigalvot iki tokių dalykų. Kokius sapnus reikėtų sapnuot, kad tokius dalykus padaryt.“

Ponia Evelina pastebėjo:

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Naktį iš antradienio į trečiadienį (iš liepos 5 į liepos 6-ąją) Andrioniškyje sudegė mūrinis namas.

O netoli sudegusio namo, savo namų kieme, rasta mirusi 1953 metų gimimo moteris. Tikėtina, kad moteris ėjo į gaisrą ir ją dėl patirto streso ištiko infarktas ar insultas.

Andrioniškyje sudegęs namas priklauso žurnalistės, buvusios Anykščių rajono komunikacijos specialistės Violetos Karaliūnaitės tėčiui.

Vyras gyveno vienas, o nuo mirties jį išgelbėjo šuniukas. Andrioniškietė kaimynai „Anykštai“ sakė, kad šuniukas, pajutęs dūmus, ėmė loti ir prižadino šeimininką. **3 psl.**

Sigita PIVORIENĖ
sigita.p@anyksta.lt

„Bus dar didysis medžių pjovimas žemės ūkio turgaus įvažiavime nuo „Norfos“ pusės!!! Su „Maxima“ neina tartis, suprantate... Kažkokių krūmų prisodins - pagal juos, bus gražiau... Mūsų savivaldybei nusišpaut, kas mūsų mieste... Jie visai nesidomi, kas vyksta ir kas ką daro.“

Paprašytas pakomentuoti situaciją, rajono meras, biologas Sigutis Obelevičius buvo kiek kitos nuomonės ir beržams didelio pavojaus neįžvelgė.

„Manau, kad toks yra sprendimas projektuotojų. Jei reikėjo rinktis - nupjauti medžius ar išsaugoti, - pasirinko išsaugoti. Juk nepaliksi medžių gatvėje. Viskas bus gerai su tais beržais, susirūpinusiems komentatoriems patariu nesijaudinti“, - sakė S. Obelevičius.

pro memoria

Mokytoja Eugenija Vingrienė (1931-2022)

Liepos 3 dieną, likus dviem savaitėms iki 91-ojo gimtadienio, mirė anykštėnė mokytoja Eugenija Vingrienė.

E.Vingrienė nuo 1953-ųjų iki 1989-ųjų anykštėnų vaikų mokė geografijos, ilgą laiką ji buvo ir Anykščių Antano Vienuolio vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja.

1977-aisiais E.Vingrienė suteiktas SSRS liaudies mokytojos vardas. Ji buvo pirmoji ir vienintelė Lietuvos mokytoja, pelniusi aukščiausią profesinį

įvertinimą Sovietų Sąjungoje.

1983 metais Maskvos televizija apie E.Vingrienę sukūrė dokumentinį filmą.

Mokytoja buvo apdovanta Darbo raudonosios vėliavos ordinu, medaliais. Darbo raudonosios vėliavos ordinas buvęs vienas iš aukščiausių sovietinių apdovanojimų.

E. Vingrienė yra buvusi

Anykščių rajono moterų tarybos pirmininkė, Anykščių rajono ir Anykščių miesto darbo žmonių deputatų tarybų deputatė.

Su vyru, taip pat mokytoju Antanu Vingriu (g.1928 m.) E.Vingrienė užaugino sūnus Arvydą ir Audrių, sulaukė penkių anūkų. Audrius Vingrys - buvęs Anykščių sąjūdžio lyderis,

E.Vingrienė palaidota Čekonių (Debeikių sen.) kapinėse.

-ANYKŠTA

Farmacinė Laima Bukelienė (1951-2022)

Liepos 4 dieną po sunkios ligos mirė troškūnietė farmacinė Laima Bukelienė (1951-2022), gydytojo Rimondo Bukelio žmona.

L. Bukelienė visą gyvenimą dirbo Troškūnų ir Anykščių vaistinėse, vertingo patarimo, gero žodžio negailėjo daugeliui anykštėnų.

Bukeliai santuokoje pragyveno beveik 50 metų, užaugino dukras Dovilę ir Indrę.

L.Bukelienė kilusi iš Zarasų rajono, R.Bukelis – nuo Žagarės. Troškūnuose jiedu gyveno nuo 1977-ųjų.

Amžinojo poilsio urna su L. Bukelienės palaikais šeštadienį iškeliaus į Klaipėdą.

-ANYKŠTA

Paskelbtas nuosprendis anykštėno pagrobimo byloje

Panevėžio apygardos teisme ketvirtadienį, liepos 7-ąją, paskelbtas nuosprendis didelį atgarsį sukėlusioje anykštėno pagrobimo byloje. Teismas kaltais pripažino vyrus, pagrobčius anykštėną iš jo paties sodybos ir beveik 2 paras jį laikiusius uždarytą ankštoje dėžėje šaltyje, o vėliau leisgyvi palikusius nuošalioje vietoje.

„2020-ųjų gruodžio viduryje šalia nuošalaus Anykščių rajono kelio buvo rastas gulintis surištas ir polietileno plėvele apsuktas anykštėnas. Skubiai nugabentam į ligoninę vyrui nustatyti daugybiniai kūno sumušimai ir galūnių nušalimai, jam buvo sutrikusi kraujo apytaka ir vidaus organų veikla. Teismo medicinos ekspertai vėliau nustatė, kad jam sunkiai sutrikdyta sveikata. Jei anykštėnas dar kurį laiką būtų pragulėjęs ant kelio, nebūtų išgyvenęs.

Dėl įvykio buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas. Į atlikto Utenos apskrities vyriausiojo policijos komisariato kriminalinės policijos Organizuoto nusikalstamumo tyrimo skyriaus pareigūnai, o

tyrimui vadovavo bei valstybinį kaltinimą teisme palaikė Panevėžio apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus (ONKTS) prokuroras Mantas Jurkėnas.

Ikiteisminio tyrimo metu buvo nustatyti ir sulaukyti penki įtariamieji – Vilniaus, Alytaus, Druskininkų, Varėnos gyventojai. Jiems buvo pareikšti kaltinimai kankinant ir itin žiauriu elgesiu sunkiai sutrikdžius anykštėno sveikatą, panaudojus fizinį smurtą ir sukeltiant pavojų nukentėjusiojo sveikatai bei gyvybei neteisėtai atėmus jam laisvę. Jie buvo kaltinami šias veikas atlikę veikiant bendrininkų grupėje. Dviem iš jų pareikšti kaltinimai ir dėl paliki-

mo be pagalbos, kai gresia pavojus žmogaus gyvybei.

Dėl atliekant kratas rastų radiinių trims iš šių vyrų pareikšti kaltinimai ir dėl disponavimo narkotinėmis medžiagomis neturint tikslo jas platinti, o vienam iš šio trejeto – ir dėl neteisėto disponavimo šaunamuoju ginklu. Pastarasis – anykštėno pagrobimo organizatorius, 34 metų Varėnos rajono gyventojas M. M..

Tyrimo duomenimis, brutaliai iš savo sodybos pagrobtas anykštėnas buvo automobilio bagažinėje nuvežtas į vienam kaltinamųjų priklausančią sodybą Alytaus rajone. Ten surištas vyras buvo uždarytas ankštoje dėžėje, kuri beveik dvi paras stovėjo metalinėje cisternoje. Tuo metu lauke buvo 2 laipsniai šalčio.

Po dviejų parų nelaisvės nukentėjusysis, apvyniotas lipnia plėvele, vėl buvo įmestas į automobilio bagažinę, nuvežtas į Anykščių rajoną ir be batų, surištomis rankomis paliktas prie ke-

lio nuošalioje vietoje. Ten gulintį žmogų pastebėjo atsitiktinai pro šalį važiuojanti pora ir paskambino į Bendrąjį pagalbos centrą.

Baudžiamąją bylą išnagrinėjęs Panevėžio apygardos teismas šio brutalaus nusikaltimo organizatoriui M. M. skyrė 4 metų laisvės atėmimo bausmę. Sodybos, kurioje buvo laikomas pagrobtasis anykštėnas, savininkui, 40 metų Druskininkų savivaldybės gyventojui A. S. ir 22 metų alytiškiui E. M. skirtos 3 metų laisvės atėmimo bausmės. Alytaus rajone gyvenančiam 30-mečiui E. K. skirta 2 metų 10 mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Vilniuje gyvenančiam 35 metų V. Ž. teismas skyrė 30 parų arešto bausmę, jos vykdymą atidedant pusei metų.

Pirmos instancijos teismo nuosprendis per 20 dienų nuo jo paskelbimo gali būti skundžiamas apeliacinės instancijos teismui“, - praneša Lietuvos generalinė prokuratūra.

-ANYKŠTA

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

ciklo detalių. Panašu, kad bent preliminarieji yra ir įtariamasis.

V.Palionis dėstė, kad bijo užbėgti įvykiams už akių, tačiau greičiausiai avarijos kaltininkas yra ne svėdasiškis ir net ne Anykščių rajono gyventojas.

aus (nustatytas 2,35 prom. girtumas) vyro (g. 1985 m.), atžvilgiu. Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Moteris sulaukyta ir uždaryta į Panevėžio aps. VPK areštinę.

Partrenkė moterį ir pabėgo

Liepos 5-ąją apie 17 val. 15 min. Svėdasuose, J. Tumo – Vaižganto gatvėje, motociklas partrenkė pėsčiąją (g. 1945 m.), kuri per pėsčiųjų perėją stūmėsi dviračių.

Pėsčioji buvo sužalota, o motociklo vairuotojas iš eismo įvykio pabėgo. Utenos apskrities vyriausiojo policijos komi-

sariato suvestinėje nurodoma, kad motociklo markė ir valstybinis numeris nežinomi.

Visgi Utenos apskrities vy-

riausiojo policijos komisariato Anykščių rajono policijos komisariato Reagavimo skyriaus viršininkas Valdas Palionis „Anykštai“ sakė, kad pradėtas ikiteisminis tyrimas yra pakankamai perspektyvus - įvykio vietoje rasta apdaužyto moto-

temidės svarstyklės

Sužalojo. Liepos 7 dieną apie 14 val. 30 min. Svėdasų seniūnijoje, šalia Liepagirio k., Juod-

kalnio miške, vykdant miško sanitarinio valymo darbus buvo sužalotas vyras (g. 1960 m.). Pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Smurtas. Liepos 6 dieną apie

18 val. namų esančių Debeikių seniūnijos Aknystų k., kieme, konflikto metu neblaivi (nustatytas 3,51 prom. girtumas) moteris (g. 1994 m.), smurtavo neblai-

spektras

Tranzitas. Kaliningrado tranzito problema yra valdančiųjų sukelta „audra stiklinėje“, kurios nebūtų laiku pasikonsultavus su Europos Komisija, mano opozicinių „valstiečių“ lyderis Ramūnas Karbauskis. Jo teigimu, statybinių medžiagų kiekiai, vežami iš Rusijos gilumos į Kaliningrado eksklavą, yra „minimalūs“, nes daugumą statybinių medžiagų Rusija plukdosi jūrų keliu. ES paskelbus sankcijas Rusijai Lietuva nuo birželio vidurio per savo teritoriją neleidžia iš pagrindinės Rusijos dalies į Kaliningrado sritį vežti plieno ir kitų juodųjų metalų. Liepos 10-ąją įsigalioja sankcijos rusiško cemento ir alkoholio gabenimui per ES šalis.

Draudimas. Vyriausybė trečiadienį pritarė Seimo narių siūlymui prekybininkams uždrausti nemokamai dalyti labai lengvus plastiko maišelius, tačiau projektą siūlo tobulinti. Anot Aplinkos ministerijos, turėtų būti numatytos kitos alternatyvos, kokius maišelius ar kitas pakavimo priemones pirkėjai galėtų nemokamai rinktis sveriamiems produktams supakuoti. Anot jos, taip pat turėtų būti nustatyta tokio draudimo išimtis sveriamiems šviežios mėsos ir žuvies produktams, nesant tyrimais pagrįstų kitų alternatyvių pakuočių, kurios užtikrintų šių maisto produktų saugą ir higieną. Siūloma pritari ir kito siūlymo tikslui – įpareigoti pakuočių gamintojus ir importuotojus privalomai ženklinti biologiškai skaidaus plastiko pakuotes ir turėti sertifikata, tačiau siūloma Seimui jo nesvarstyti. Teigiama, jog siūlymas nesuderinamas su ES reguliavimu ir laikytinas laisvo prekių judėjimo suvaržymu.

Kandidatas. Jungtinės Karalystės Bendruomenių Rūmų narys konservatorius Tomas Tugendhats pranešė, kad sieks tapti Boriso Johnsono įpėdiniu, ir tapo pirmuoju kandidatu, paskelbusiu apie savo siekius po premjero pranešimo apie planuojamą atsistatydinimą. Parlamento Užsienio reikalų komitetui vadovaujantis T. Tugendhats laikraščio „Daily Telegraph“ nuomonių skiltyje patvirtino, kad ketina siekti Konservatorių partijos vadovo posto, ir sakė sieksiantis suburti „plačią koaliciją švariai pradžiai“. Šis politikas laikosi griežtos pozicijos Kinijos atžvilgiu, bet kritikuoja pernai rugpjūtį įvykusio Britanijos vyriausybės karių išvedimo iš Afganistano chaotišką organizavimą. Kitą savaitę turėtų būti paskelbtas naujo partijos lyderio rinkimų tvarkaraštis.

-BNS

???

Ar augintiniams derama vieta miesto maudyklose?

Ignas ŽA:

„Kai kilimus ir kitus skalbinius milteliais upėje ar prie upės skalbia, tai viskas gerai, o paskui tikriausiai pačios piktnasi, kad šuo į upę įlindo. Pasipiktinkit, kad paukščiai į upę šika ir t.t.“

Romualdas INČIRAIŠKAS:

Upė yra upė, kol atiteka iki Anykščių, joje „maudosi“ ir karvės, ir avys, ir kiti gyvūnai, žvėreliai... taigi šuneliai nepagadins vandens, nebent žmonių maudyklose.

Saulė MIKIČI:

Oi, galėtų būti ir šunų paplūdimys! Nebūtų nuorūku, stiklų pridaužyta, popierių pilnos pakrūmės primėtos ir vienkartinę vystyklų palikta.

Ana KOMLEVA:

Galbūt kai kurie žmonės kenčia nuo alergijos šunims. Tad, manau, tokiu atveju, reikia įrengti atskirą šunų maudyklą.

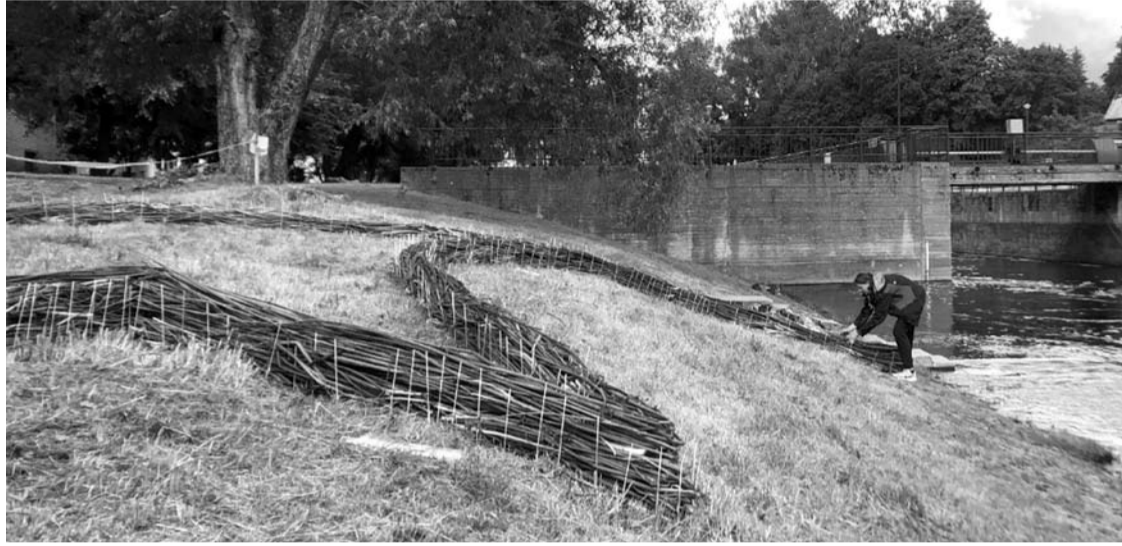
(Pagal „Anykštos“ FB. Kalba netaisyta.)

Apvogė kompoziciją „Kova“ kuriančią menininkę

Kamilė NAVIKAITĖ

Angelų muziejaus organizuojamoje Žemės ir aplinkos meno angelų tema parodoje apvogta menininkė Eglė Maskaliūnaitė-Butkuvienė.

Liepos 4 dieną Anykščiuose, Šventosios upės pakrantėje, ji pradėjo konstruoti meninę kompoziciją „Kova“, tačiau kitos dienos rytą planai pasikeitė.

Menininkė Eglė Maskaliūnaitė-Butkuvienė savo kompoziciją prie Anykščių Šventosios tilto pradeda kurti iš naujo.

Autorės nuotr.

Prie Šventosios upės iš vakaro virve pažymėtas būsimos darbo kontūrus keramikei E. Maskaliūnaitė-Butkuvienėi teko matuoti iš naujo, nes virvės nebebuvo.

„Gražiai pagaliukus nukėlė ir virvę nuėmė“, – pasakojo „Anykštai“ Eglė.

Vis dėlto net ir palikti mediniai pagaliukai, prilaikę virvę, darbo nepalengvino. Menininkė nusprendė pakeisti kūrinių vietą, kad kompozicija neklūtų einan-

tiems pro šalį žmonėms. Be kita ko, viskas yra konstruojama iš surištų trapių nendrių, todėl reikėjo dairytis saugesnės vietos.

Nors darbo pradžia Eglei buvo nekokia, kūrinyje jau džiugina kiekvieno praevio akis.

Pasak Angelų muziejaus vedėjos, parodos organizatorės Ritos Tulušienės, dar trys būsimos parodos darbai šiuo metu yra konstruojami. O iš viso jų bus net dešimt. Darbus kurs profesionalūs menininkai. Parodos

organizatorė tikisi, kad visos šiemet į Anykščiuose vykstantį Žemės ir aplinkos meno angelų tema plenerą atvykusių menininkų kompozicijos bus baigtos iki liepos 23 dienos, kai prasidės Anykščių miesto šventė.

Žemės ir aplinkos meno angelų tema paroda aplankyti bus galima ne tik Anykščių miesto šventės dieną, bet ir vėliau. Iš gamtinių medžiagų sukurti darbai, manoma, turėtų išsilaikyti iki pusės metų.

Gaisras prišaukė mirtį

(Atkelta iš 1 psl.)

Po gaisro „Anykštos“ pakalbinta žurnalistė dėstė, kad tėčio augintinis miegantis šeiminišką netgi draskė nagais, kol jį prižadino. Violeta sakė, kad akivaizdu, jog šunelis tapo jos tėčio gelbėtoju.

Gaisras prasidėjo nuo verandos, tad pradžioje nagrinėta padegimo versija, tačiau ši versija yra atmesta - greičiausiai namas užsidegė nuo elektros instaliacijos gedimo. Atvykus ugniagesiams, namas jau degė atvira liepsna. Pasak V. Karaliūnaitės, ugniagesiai-gelbėtojai į įvykio vietą atvyko greitai, per 12 minučių po iškvietimo.

Ugniagesiai gelbėtojai praneša, kad degęs namas 10x9 m dydžio, stogas dengtas šiferiu, pastatas degė atvira liepsna, žmonės buvo išėję. „Pamainos vado nurodymu išsiųsta papildoma autocisterna. Vanduo vežiotas iš gamtinio vandens telkinio 1 km atstumu. Gaisro metu viena stogo pusė nudegė, kita buvo nuardyta, sulieti vandeniu viduje buvę namų apyvokos daiktai.

Prie namo priblokuota (4x2,5 m dydžio) veranda sudegė visiškai. Iš namo buvo išnešti du dujų balionai. Dūmų detektorius buvo“, - nurodoma ugniagesių gelbėtojų pranešime.

V. Karaliūnaitė „Anykštai“ sakė, kad sudegusį namą parduos,

o tėtį išsiveš gyventi pas save.

„Mes tik turtą praradome. Mūsų ir kaimynų nelaimės nelyginamos. Mirusi moteris - kaimynė, mūsų šeimos buvo ilgamečiai geriausi kaimynai ir draugai“, - apie mirusią kaimynę kalbėjo V. Karaliūnaitė.

užjaučia

Skaudžios netekties ir liūdesio valandą dėl Eugenijos Vignienės mirties nuoširdžiai užjaučiame šeimos narius ir artimuosius.

Telydi Jus paguoda ir dvasios tvirtybė šiuo sunkiu metu.

Anykščių rajono savivaldybės vadovai

Gydytojui Rimondui BUKELIUI

Tebūna mūsų nuoširdi užuojauta atrama Jums skaudžią netekties valandą mirus mylimai žmonai Laimai Bukelienei.

Anykščių rajono savivaldybės vadovai

savaitės citatos

Paprastai būna kitoks pasirinkimas...

Sigitis OBELEVIČIUS, Anykščių rajono meras, apie Žvejų gatvės beržus:

„Manau, kad toks yra sprendimas projektuotojų. Jei reikėjo rinktis - nupjauti medžius ar išsaugoti, - pasirinko išsaugoti.“

Iš musulmoniškų kraštų grįžę gandrai sunkiai sukalbami

Ričardas BANYS, kunigas, apie gandalizdį ant kryžiaus:

„Manau, ir dėl religinių sumetimų, ir dėl pačių gandrų reikia juos iš ten išprašyti.“

Kita vertus, dabar jaunimas toks, kad jo lengvai nenuskriausiu

Arnoldas KAZAKEVIČIUS, aplinkosaugininkas, apie gandrų daromą žalą:

„Viščiukai, triušukai dažniausiai po laukus nevaikšto, todėl nemanau, kad gandrai juos gaudo ir taip daro žalą.“

Palauksim, kol tų miestų teritorija taps dar kompaktiškesnė

Kęstutis TUBIS, Anykščių rajono tarybos narys, „valstietis“, apie pilotinio projekto įgyvendinimą Anykščių mieste:

„Iš tiesų noriu pasakyti, kad Anykščių rajone yra trys miestai. Kodėl nepasirinkus Troškūnų, nepasirinkus Kavarsko miesto, kur mažesnė teritorija.“

Tie, kurie žiūri, patys ir rengė sprendimus

Audronius GALIŠANKA, Anykščių rajono tarybos narys, nepartinis, apie neišsamų tarybos sprendimų projektų pristatymą:

„Ko verta tiesioginė transliacija, jeigu tie, kurie žiūri, sužino tik sprendimų pavadinimus?“

Keista. Paprastai ūkininkams visi metai būna blogi

Tomas BARAVYKAS, ūkininkas, apie orus:

„Ūkiams tokie metai palankūs - užtenka ir drėgmės, ir šilumos.“

SPAUDOS,
RADIOJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Mindauginės mažajame Palatavyje

Raimondas GUOBIS

Ant Palatavio, vieno mažiausių, bet vieno garsiausių Aukštaitijos piliakalnių, liepos 6-ąją iškilmingai švęsta Lietuvos valstybės diena, prisimintas pirmasis ir vienintelis Lietuvos karalius Mindaugas, senovės lietuvių kulinarinis paveldas, pokario istorijos.

Skambėjo kanklės, dainuotos gražiausios lietuviškos dainos, didingai skleidėsi iš širdies giedamas Lietuvos himnas. Iškilmingos šventės pašaukti žygiavo žygeiviai, o mažasis siaurukas atsiliepė į iškilmių ritmą linksmu ratų bildesiu.

Ant Palatavio Tautišką giesmę giedojo per du šimtus piliečių.

Jono JUNEVIČIAUS nuotr.

Istoriniu, pažintiniu žygiu legendinės Latavos upelaitės pakrantėmis susidomėję mažuoju traukinuku iš Anykščių į Troškūnus atvažiavo ir unikalų, legendų bei kultūros paminklų turtingą šešiolikos kilometrų kelią įveikė beveik aštuonios dešimtys žygeivių.

Jie aplankė muziko Mykolo Karkos, pasaulio lietuvių vyskupo Pauliaus Baltakio, nar-

siųjų Troškūnų šaulių tėviškes, įstabiais koplytstulpiais bei stogastulpiais paženklintas senąsias kaimų kapinaites. Žygeiviai traukė lygumomis, kalvomis, slėniais bei miškais besiraitančiu vieškeliu, kol pasiekė oria ramybe alsuojantį šilą, žaliame savo glėbyje gobiantį Mindaugo karūnos kalną.

Šventė prasidėjo žvėriena pagardintos grikių košės ragavimu,

Apie Latavos istorinio kelio unikalumą kalbėjo šventės organizatorius Virginijus Strolia.

sūrio su medumi smaguriavimu, lydimu trumpos bei nuotaikingos paskaitos apie viduramžių lietuvių valgius: ir mėsą, ir pupas, ir kitus gardesius, ir, žinoma, ruginę duoną kasdienę.

Pilies kalne moderniuose krėsluose prakilniai sėdėjo karalius Mindaugas su karaliene Morta (juos įkūnijo ansamblio „Baltoji pavana“ šokėjų pora“). Dainomis džiugino šiai šventei atgimęs ir atjaunėjęs folkloro ansamblis „Malmaža“ (vadovė Daiva Gašpuitytė) iš Troškūnų. Jiems atsiliepė didžiu pulku susirinkusios ansamblio „Valaukis“ (vadovė Regina Stimburiene) moterys iš Anykščių. Dainos, dainelės, vis apie tėvynę Lietuvą, jos narsius gynėjus, kantrius ir išmintingus moteris, apie „Anykščių miestą, kalnais apriestą“, kur miškai gaudė, o senovės vyrai meškas

Apie skirtingas Vorutas kalbėjo istorikai Gintaras Vaičiūnas (kairėje) ir dr. Tomas Baranauskas. Autoriaus nuotr.

gaudė. Tarsi tolimas vaidilos giesmių aidas nuskambėjo Jolitos Novikienės kanklėmis skambinama kompozicija „Pašvęsta Lietuvai“. Kartu su tautiečiais, gyvenančiais Lietuvoje ir visame pasaulyje, sugiedotas brangiosios tėvynės Lietuvos himnas, šaukta – „Valio Lietuvai ir lietuviams!“

Mindaugo karūnavimo 1253 metų vasarą ant Palatavio piliakalnio istorinėmis įdomybėmis pasidalijo istorijos mokslų dr. Tomas Baranauskas, pabrėžęs, kad ši vieta yra svarbiausia, kalbant apie šį reikšmingą istorijos faktą.

Apie pokario partizanus, Rytų Lietuvos karaliaus Mindaugo srities kovotojus, pasakojo istorikas Gintaras Vaičiūnas. Įdomu, kad srities vado Antano Slučkos - Šarūno vadavietė, buvusi visai

netoli šio piliakalnio, Butkiškių kaime, vadinta Voruta.

Žodį tarė ir visiems, prisidėjusiems rengiant šią šventę, dėkojo Virginijus Strolia, vienas iš jos organizatorių. O prisidėjusių buvo daugybė, kiekvieno nuopelnas vis kitoks, bet visų dėka gimė didelė talka, kurią vainikavo nepakartojamas tautinės šventės išgyvenimas, suvokimas, kad Lietuva yra čia.

Šventėje dalyvavo apie du šimtus istoriniam Lietuvos keliui neabejingų piliečių iš visos Lietuvos, gausiai susirinko ir aplinkinių kaimų gyventojai, sugužėjo ir anykštėno Mariaus Rindzevičiaus vadovaujamos upeivių stovyklos dvidešimtukas, prisidėjo ir Giedriaus Indrašiaus nuotykių ieškotojų būrelis nuo Užpalių - visus palytėjo istorinio kalno dvasia.

rievės

Sigita PIVORIENĖ

Su kaimu vis dar susiję daugybė stereotipų: kaimiečiai yra neišsimokslinę, prasigėrę, nieko nematę, besimušantys, iš kaliošų neišlipantys žmonės. Visuomenėje „kaimietis“ turbūt visada paženklintas neigiamos reikšmės atspalvio. Negana to, į šį ratą pakliūva ir kaimo mokyklos, kurios taip pat neretai laikomos bevertėmis ar net nereikalingomis, nes neva ten dirbantys mokytojai yra nekompetentingi ir vaikų nieko negali išmokyti... „Ką čia, iš kaimo mokyklos atėjęs...“ – yra tekę girdėti. Ir kažkodėl tie sakantieji nesusimąsto, kad tiek kaimo, tiek miesto mokytojai yra baigę tuos pačius universitetus, stu-

dijavę tas pačias disciplinas, moko pagal tas pačias ugdymo programas.

Ne visai dėl šios priežasties, kaip žinia, – labiausiai siekiant sutaupyti, tačiau teigiant, kad visa tai daroma dėl mokinių gerovės, – kaimo mokyklos baigiamos sunaikinti.

Viena tokių mokyklų, papuolusių į šią mėsmalę, – Traupio pagrindinė, kurią pati baigiau bemaž prieš 20 metų.

Šią mokyklą prisimenu tik iš geriausios pusės. Niekada nesijaučiau nuskriausta dėl to, kad mano klasėje yra tik 7 mokiniai. Iš tikrųjų vieni kitus pažinome iki skausmo, vieni kitų tėvus – taip pat, mokytojai mums buvo kaip šeima, drįsčiau pasakyti, kad mes jiems – taip pat. Visi buvom „aptupinėti“, sužiūrėti, nebuvo nei patyčių, nei kažkokių ypatingų konfliktų. Net parūkyti už mokyklos ne visiems pavykdavo...

Neįsivaizdavom, kad per pamoką kažkuris gali likti nepaklašinėtas, nepatiktintas, – kiekvienas būdavo paklašinėtas po du kartus. Mokiausi ir didelėje mokykloje, ir dviejuose universitetuose, todėl galiu pasakyti, kad visur yra

visokių pedagogų – ir geriau paruošiančių, ir blogiau, todėl kaimo mokyklos mokytojų nedrįskite maišyti su purvais. Ir kaimo vaikai nėra prastesni už miestiečius, gal tik kuklesni ir nuoširdesni, dažnu atveju – draugiškesni, įpratę gyventi glaudesnėje bendruomenėje, išmokę globoti vieni kitus.

Uždarant mažas kaimo mokyklas labiausiai akcentuotos jungtinės klasės – esą tokiose nei išmokyti, nei išmokti ko nors tiesiog neįmanoma. Todėl nuo šių metų rugsėjo mažesnės mokyklos taps didžiųjų padaliniais, vyresnių mokinių klasės jungiamos būti negalės, drauge bus galima mokytis tik dviem pradinukų klasėms.

Didesnių mokyklų mokytojai, turintys klasėje 20 ir daugiau vaikų, nesupranta, kaip galima dirbti su dviem klasėmis. O tie, kurie su tomis klasėmis dirba, nesupranta, kas negerai, nes mokytojai taip dirba daug metų ir „sistemą“ yra puikiai įvaldę. Įvyksta nesuskalbėjimas, nes tie jungtines klases turintys mokytojai, ko gero, nesupranta, kaip dirbti su tais dvidešimčia. O į Švietimo ir

mokslo ministrės kalbas, kad jungtinėse klasėse vaikai paruošiami „daugmaž niekaip“, reaguočiau taip: gal visų pirma reikėjo pabendrauti akis į akį su tais mokytojais, vaikais ir jų tėvais?

Kaimo mokyklėlių naikinimas yra skaudus tiek mokiniams, jų tėvams, tiek ir mokytojams. Pastarieji dar liks ir be darbo, nes mokyklos sunaikinimas negarantuoja kitos darbo vietos. Apie aptarnaujantį personalą nė nekalbu – Traupyje, bijau suklysti, bet, atrodo, „atlaisvinti“ buvo visi.

Mažieji mokinukai nuo rugsėjo pirmosios, užuot savarankiškai nukulniavę iki vietinės mokyklėlės, ar žiema, ar pavasaris, turės stypsoti laukdami, kada juos paims autobusas ir nuveš į kažin kokią geresnę mokyklą. Po pamokų to autobuso lauks tiek, kiek tik reikės, kol kitiems pamokos pasibaigs, užuot, vos pasibaigus paskutiniam užsiėmimui, į namus parkeliautų patys.

Vienintelis minusas, kurį įžvelgiu kaimo mokyklose – tai popamokinis vaikų užimtumas. Tokio pasirinkimo, koki

siūlo didelės mokyklos, čia nėra. Tačiau įvairių būrelių netrūkdavo: kaimo mokykloje lankiau ir tautinių šokių, ir teatro būrelius, o mokyklą baigusi turėjau ir kitų pasirinkimų.

Paradoksaliai, bet buvo skubama šias mirštančias mokyklas renovuoti, jose buvo diegiamos naujosios technologijos, nauja multimedija (todėl ir kaimo vaikai žino, kas yra kompiuteris, išmanoji lenta ir kitos įmantrybės!). Tos pačios Traupio mokyklos pastatas, toks, kokiame aš mokiausi, ir dabartinis, skiriasi neatpažįstamai. Mes žiemą per dailės pamokas laikraščiais kamšydavom langus, kad vėjas į nugarą nepūstų, o šiandien (na, tiksliau – jau vakar) mokinukai po koridorius bėgiodavo apsiavę šlepetes...

Dabar šis renovuotas pastatas vidury kaimo stovės tarsi vaiduoklis, primindamas jame klegėjusius vaikus, džiaugsmą ir nusivylimus, mažus konfliktus, draugystę. Galbūt čia paliks biblioteką, nors vieną miestelio spindulį. Kol nepanaikino, nesujungė, neiškėlė ir to...

Gandrai nusprendė namus statyti ant kryžiaus

Butėniškė Lendrina Meškauskaitė savo „Facebook‘o“ paskyroje pasidalijo nuotrauka, kurioje puikuoja Butėnų kaimo (Svėdasų sen.) kryžių okupavę gandrai.

Nors gandrums buvo paruošta kita vieta, tačiau kryžius jiems patiko labiau, todėl nesiliauja atkakliai lizdą sukurti ant kryžiaus.

Gandrai nusprendė įsirengti namus ant Butėnų kryžiaus.

Gandrai nepasiduoda

Svėdasų seniūnas Saulius Ralšas „Anykštai“ sakė, kad Butėnų gandrai ypač atkaklūs: jie

ant kryžiaus lizdą bando sukurti jau antrą kartą. Ant Butėnų kryžiaus gandrai kūrėsi ir pavasarį, o birželio viduryje Anykščių komunalininkai gandalizdži

išardė. Pasak seniūno, netoli kryžiaus, ant namo stogo, gandrums yra paruoštas lizdo pagrindas, tačiau Butėnų gandrų porai būtina reikia išskirtinio namo prestižinėje vietoje.

Reikia leisti lizdą sukurti

Anykščių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas Arnoldas Kazakevičius, paklaustas, ką reiktų daryti su neįprastoje vietoje lizdą susiruošusiais sukurti gandrais, sakė: „Aš, kaip aplinkosaugininkas, galiu pasakyti, kad gandrai nieko blogo nedaro. Todėl, šiuo požiūriu, sakyčiau, kad nieko daryti nereikia. Jei vis dėlto žmonės nusprendžia, kad gandrai nepageidaujami, toje vietoje galima ką nors pakabinti, kad paukščius vaikytų, - ar kartelę prikabinti, kad sukurti lizdą trukdytų. Taip daro elektros tinklų darbuotojai.

Jei suka kažkur ant namo, siūlau leisti tai daryti – gandrai ne tik laimė, bet ir vaikus neša.“

Taip pat gandrai, pasak aplinkosaugininko, nei žmogui, nei jo ūkiui žalos nedaro: „Viščiukai, triušukai dažniausiai po laukus nevaikšto, todėl nematau, kad gandrai juos gauda ir taip daro žalą. Jei ir daro, tai laukiniams gyvūnams ir jų jaunikliams. Maži naminiai gyvūnai turi kitų priešų: tai plėšrūs paukščiai, kiti gyvūnai. Galbūt gandrai šiek tiek vaizdą gadina, bet kad darytų kažkokią žalą žmonėms – tikrai ne“, – sakė A. Kazakevičius.

Ant kryžiaus nepageidaujami

Tačiau kunigas Ričardas Banys buvo kitokios nuomonės: „Manau, geriausia kreiptis į gamtos apsaugą, jie šalia stulpo pastato specialius stovus gandalizdžiams, tik, matau, jie ne visada tam turi noro.

Ant kryžiaus ne vieta gandalizdžiui. Šis paukštis, žinoma, nesupranta, kokia tai vieta, tačiau kai ant kryžiaus bus

gandalizdis, bus priteršta ir jis bus klaidus. Sakyčiau, reiktų neleisti. Matyt, jie yra išvyti ir dabar bando greitai susisukti lizdą. Manau, ir dėl religinių sumetimų, ir dėl pačių gandrų reikia juos iš ten išprašyti.“

Gali būti naudingi

Baltieji gandrai savo lizdams renkasi įvairias vietas: tik 20 % Lietuvoje perinčių gandrų yra įsikūrę natūralioje lizdavietėje – medyje, visi kiti lizdai yra sukurti ant pastatų, vandens bokštų, jiems įrengtų stulpų.

Baltasis gandas priešų turi nedaug: tik keletą, iš kurių patys svarbiausi – ereliai.

Beje, gandrai prie namų gali būti net ir naudingi, nes pagrindinis jų maistas – peliniai graužikai. Nemažą šių paukščių raciono dalį sudaro skėriai, dideli vabalai, taip pat kenkiantys žemės ūkio kultūroms.

-ANYKŠTA

pastabos parašėse

Ričardas BANYS, Panevėžio rajono Vadoklių parapijos klebonas, svėdasiškis

Gal apie tai (apie švarą ir higieną) ir nebūčiau nieko parašęs, jei ne neseniai vienoje Ukmergės parduotuvėje matytas vaizdas: garbingo amžiaus senjoras nuogomis ir aiškiai nešvariomis rankomis maigo, liečia vieną bandelę po kitos, matyt, tikrindamas, ar šviežios. Pradžioje buvo noras pareikšti pastabą dėl tokio nehygieniško elgesio, bet nenorėjau veltis į konfliktus. Tad beliko tą vaizdelį parodyti netoliese dirbusiam parduotuvės tarnautojui. Vaikinas priėjo prie to „tikrintojo“ ir griežtai paliepė neliesti produktų nuogomis rankomis, o naudotis šalia esančiomis žnyplėmis ar vienkartinėmis pirštinėmis. Nežinau, kaip baigėsi ta ne visai simpatiška vaizdinė istorija, bet man tikrai ji nepatiko. Nenorėjau kažkieno nuogų rankų išmaigyti, bet man tikrai ji nepatiko. Nenorėjau kažkieno nuogų rankų išmaigyti, bet man tikrai ji nepatiko. Nenorėjau kažkieno nuogų rankų išmaigyti, bet man tikrai ji nepatiko.

Mūsų žmonės ir asmens higiena

lietuvų asmens higienos kultūrai.

Gražėjanti ir vis skubanti mūsų vasara išjudina iš namų vis daugiau žmonių. Daugiausia jų būna prekybos centruose ar šiaip didesnėse ar mažesnėse prekyvietėse. Tad šiose vietose labiausiai ir gali pajusti bei pamatyti, kiek žmogui aktuali asmeninė švara, tvarkingumas ar higienos kultūra.

Paprastas kasdieniškas etiketas primena, kad viešose vietose, kur yra daugiau žmonių, turime atrodyti švarūs, tvarkingi ir mandagūs. Tačiau ypač vasarą kažkam labai norisi į parduotuvę užėiti nuogu pilvu (tai dalies Lietuvos vyrų įprotis) ir jį „išprausti“ į apsi- rengusių žmonių eilę. Atrodo, kad žmogelis tiek nusigyveno, kad net paprastiems vasari- niams marškinėliams nebeturi nė skatiko. O jei dar nuo to pilvo sklinda šioks toks kvapelis? Tai tada pradėdi galvoti, kad vanduo ir muilas - tai vertybė, bet, šiuo atveju, „pakvipusi“ prakaitu ir dar kai kuo...

Bedėliodamas mintis, prisiminiau vaikystę bei kažkada skaitytus straipsnius apie tai, kaip švaros ir asmens higienos buvo laikomasi senais laikais, kai apie visokias švaros ir kosmetikos parduotuves žmonės galėjo tik fantazuoti. Pamenu, kaip mus, vaikus, mūsų mamos ir močiutės prausdavo vaikišku, žemuogėmis kvėpiančiu muilu. Tie vaikystės švaros kvapai iki šiolei dar išlikę kvapų

prisiminimuose. Paskui, kai paaugome, gerai būdavo ir „ūkiškas“ muilas kasdienybės nešvarumams nusiplauti. Tarybinis muilų ir kitų švaros priemonių asortimentas buvo kuklus, bet užteko visiems ir visko. Svarbiausia, kad visada būdavo po ranka vanduo: žiemą ir vasarą. Lietuva gali būti dėkinga Dievui ir gamtai už vandenį, kurio turime tikrai nemažai. Juk geriamu vandeniui plauname net ir namų klozetą, o kai kuriose šalyse švarus geriamas vanduo yra laikomas prabanga.

Pamenu, kai pirmą kartą galėjau įsigyti užsienišką muilo. Rodos, tai buvo muilas iš Vokietijos. Kokia buvo palaime praustis ir kartu tausoti tą levandomis kvėpiančią muilo kaladėlę, kad jos kuo ilgiau užtektų.

Kaime švaros gyvenimas buvo žymiai kuklesnis už miestiskąjį. Šeštadienių pirčių malonumas teikė malonumą šeimynoms, nors buvo kuklus, be jokių ritualų: užtekdavo beržinės vantos, gabalėlio muilo ir geros nuotaikos, kuria tryško į pirtį suėjusios kaimo moterys, o po jų – vyrai, arba atvirkščiai. Gyvenimas tada kvėpėdavo savaitgalio švara, beržo šakelių aromatu ir muilu... Buvo tikra kaimiškos švaros romantika. Manau, kad dabar jos tik daugiau.

Teko kažkur istoriniuose veikaluose skaityti, kad senovės lietuviai nelabai jau arti-

mai draugavo su kasdienybės švara ir asmens higiena. Ne taip, kaip Rytų šalių, ypač islamo, tautos, kurios nuo seno kūno švarai palaikyti dažnai naudodavo visokias pirtis, kasdieninius ritualinius apsiplovimus ir turėjo sukūrusios platų švaros priemonių asortimentą. Žinoma, žymiai vėliau, kai Lietuva irgi po truputį pradėjo susitapatinti su vis labiau modernėjančiu ir vakarietišku gyvenimu, atsirado ir pas mus visokių priemonių, padedančių palaikyti švarą, ypač miesto gyvenimo realybėje. Kaimo gyvenimas dar ilgai ir kukliai tenkinosi tuo, ką patys kaimo žmonės sugebėdavo gauti, nusipirkti ar patys pasigaminti, kad gyvenimas būtų šiek tiek kvapnesnis ir švaresnis. Žinoma, ir sveikesnis.

Dabar, mūsų laikais, nuo švaros prekių lentynos lūžta. Reikia tik noro atrodyti ir būti švariam ir tvarkingam. Juk švaros laikymasis yra ir pagarba aplinkai, joje esantiems žmonėms, su kuriais tenka susitikti ir bendrauti. Švarų, o ne dvokiantį žmogų yra malonu apkabinti, malonu šalia tokio žmogaus atsistoti be... respiratoriaus. Būna juk ir priešingai... O kas daugiau rūpinasi savo švara - moterys ar vyrai? Visko būna. Tačiau jei pasižvalgytume po parduotuvės kosmetikos ir švaros prekių skyrius, tai ten dažniausiai sukiojasi moterys. Atrodo, kad joms daugiau visko reikia. Gal. Juk tvarkinga ir kultūringa moteris visada turės bent

popierinę nosinaitę varvančiai nosiai nušluostyti. O daugumai Lietuvos vyrų užtenka pirštu užkimšti vieną nosies pusę, o iš kitos paleisti salve viską, kas susitvenkė nosyje, į vieną ar kitą pusę. Svarbu nepataikyti ant kito žmogaus. O tada tokią rankelę, kuria ką tik snarglius išteškėme, galima iš karto tiesi pasisveikinti su netikėtai sutiktu pažįstamu arba ja pamaigyti bandelę parduotuvės lentynoje. Juk taip dažnai pasitaiko.

Asmens švara ir higiena svarbi ir bažnyčioje. Sekmadieninės pamaldos – tai dvasios, atsivėrusios maldai, šventė ir kulminacinis susitikimas su Dievu ir Jo bendruomene. Tad ir atrodyti reikėtų šventiškai, švariai, kultūringai. Tačiau turiau prisipažinti, kad po pamaldų, ypač vasarą, dažnai tenka mano prižiūrimą ir gana jaukią Vadoklių parapijos bažnytelę gerai išvėdinti ir dar indiškais smilkalais gerokai pasmilkyti, kad viduje kvėpėtų...

Na, o pabaigoje - kasdieniškas moralas. Vienas didmiestis. Autobusų stotis. Vasara. Stoties salone sėdi dvi elegantiškos damos ir dairosi į kitus žmones. Viena ir sako kitai: „Na ir kodėl tie vyrai vis rankas į kišenes sukišę laiko? Negi niežti...“ „Jei niežti - tegul gerai nusiprausia! Tada nebeniežtės“, - atsakė kita dama. Štai taip nutinka ir mūsų gyvenimui, kuris iš visų jėgų nori būti švarus ir gražus. Juk gyvenimui irgi reikia kvapnaus muilo ir vandens. Kaip ir mums visiems.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

R Anykščių koplyčioje – Padėkos ženklai

Praeitą penktadienį, liepos 1 d., Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre atidaryta anykštėnės grafikės, knygų dailininkės, Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus darbuotojos Loretos Uzdraitės atvirukų paroda „Padėkos ženklai“.

Parodos autorė gyvena ir kuria Vilniuje, tačiau daug laiko praleidžia gimtuosiuose Anykščiuose. Gausiai į koplyčią susirinkę anykštėnai ją atpažįsta iš anksčiau čia vykusių personalinių parodų ir iliustruotų anykštėnų knygų, viena iš jų – Antano Baranausko „Anykščių šilelis“ (2015 m.).

Loreta Uzdraitė. *Angelas.*

vasarį pražydo įrėmintos balto reljefo šerkšno ornamente. Įkvėpimo atvirukams autorė sėmėsi iš vaikystės prisiminimų, kaštonų žydėjimo, daugelis ciklo darbų gimė iš natūralaus poreikio pasveikinti draugus ar artimuosius gimtadienių, santuokų, krikštynų proga bei atsidėkoti bičiuliams... Tačiau, pasak J. Augustytės, visus darbus vienija tai, kad jie gimsta tyloje, kai nurimsta protas ir prabyla širdis: tik tuomet išsigrįnina mintys ir gimsta naujas padėkos kūrinys.

Vaikystėje mėgusi piešti, L. Uzdraitė meno pagrindus įgijo Anykščių kūrybos ir dailės mokykloje, baigusi vidurinę studijavo Vilniaus dailės akademijos Vaizduojamosios dailės fakulteto grafikos katedroje, knygos meno mokėsi pas profesorius Alfonsą Žvilių, įgijo menų magistrės išsilavinimą.

L. Uzdraitės darbinė biografija susijusi su leidinių dizainu, maketavimu, šiuo metu ji dirba Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus Leidybos skyriaus menine redaktore, yra laisvai samdoma knygų dailininkė. Kūrėja yra apipavidalinusi poeto Algirdo Ražinsko, rašytojo Rimanto P. Vanago, Vytauto V. Landsbergio, Justo Jasėno, Romualdo Lankausko ir kitų autorių knygas. Paskutinė spaudai ruošta jos knyga – ką tik pasirodęs Pasaulio anykštėnų dešimtajam suvažiavimui skirtas leidinys „Pasaulio Anykščiai“. (Aut. Jonas Junevičius, Rimantas P. Vanagas).

2015 metais L. Uzdraitė pelnė Gražiausios 2015 m. knygos konkurso diplomą už apipavidalintą A. Baranausko „Anykš-

Augustytė. – Neatsitiktinai širdis yra viena labiausiai paplitusių voto – tikinčiųjų aukojamo padėkos, įžado ir prašymo ženklo – formų“. Parodoje pristatyta gerokai per pusantro šimto padėkos širdučių, o lenktoje koplyčios sienoje ekponuojama 152 atvirukų kompozicija, prie kurios galės fotografuotiis jubiliejinio Pasaulio anykštėnų suvažiavimo dalyviai. Beje, prie jos jau fotografavosi vestuviniškai...

Autorę ir jos „Dėkingumo ženklus“ anykštėnams pristatė tos pačios mokyklos, kurią yra baigusi ir L. Uzdraitė, Antano Baranausko vidurinės mokyklos auklėtinė, menotyryninkė Jurga Žemaitienė. Pasak jos, širdžių motyvas prieš kelerius metus L. Uzdraitės kūryboje atsirado atviruke, skirtame draugei, gimusiai Vasario 16 –ąją. Gerokai pagalvojusi, autorė sukūrė Trispalvę iš gėlių, virtusių širdimis, kurios

Apie „Padėkos ženklų“ atvirukų gimimą kalbėjo jų autorė Loreta Uzdraitė.

Anykščių koplyčios – Pasaulio anykštėnų kūrybos centro vedėja Jolita Karalienė džiaugėsi, kad karštą vasaros popietę į parodos atidarymą susirinko gausus būrys parodos autorės talento gerbėjų. „Ši personalinė Loretos paroda Anykščiuose jau penktoji, tad anykštėnams ji pažįstama iš ankstesnių kūrinių, be to, ji iliustravo didžiąją dalį anykštėnų autorių knygų“, – pastebėjo J. Karalienė.

Paroda „Dėkingumo ženklai“, mano nuomone, išskirtinė, originali dėl pasirinkto objekto ir jo pateikimo būdo. Pagrindiniu motyvu pasirinktas visiems suprantamas ženklas – širdis. „Šis simbolis paprastas, tačiau itin talpus, be žodžių išreiškiantis ne tik meilę, bet ir dėkingumą, rūpestį – tai, ką kiekvienas turime brangiausia, ir tai, ko stokojame, bet nepaprastai trokštame, – pastebėjo menotyryninkė Justina

Į parodos atidarymą susirinko gausus būrys Loretos Uzdraitės talento gerbėjų.

Dailininkę Loretą Uzdraitę sveikina jos tėvai Aloyzas ir Janina Uzdrai.

Dailininkė Loreta Uzdraitė ir jos vyras, taip pat iš Anykščių kilęs Romas Pačinskas.

čių šilelį“. Tais pačiais metais Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre buvo eksponuojama jos personalinė paroda „Fragmentai“.

Sumanymų ir darbų tarp Vilniaus ir Anykščių gyvenanti kūrėja nestokoja. Ir atvirukų ciklą „Padėkos ženklai“ žada tęsti pasitelkdama kūrybinę patirtį, menines pajautas, ieškodama naujų išraiškos formų.

Parodos atidaryme dalyvavo garbaus amžiaus L. Uzdraitės tėvai Aloyzas ir Janina, jos vyras Romas Pačinskas, taip pat anykš-

tėnas, autorinius romansus atliko šešių muzikuojančių vaikų mama dr. Dalia Vaicenavičienė.

Paroda anykštėnų ir miesto svečių laukia iki rugpjūčio 1 dienos.

-ANYKŠTA

Loreta Uzdraitė. *Kaštonas.*

152 – iejų širdučių atvirukų kompozicija sudomino anykštėnų kūrėją Kęstutį Indriūną.

Jono JUNEVIČIAUS nuo-

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS MERO SIGUČIO OBELEVIČIAUS 2021 M. VEIKLOS ATASKAITA (IV dalis)

2022 m. birželio 3 d. Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-TS-172 „Dėl pritarimo Anykščių rajono savivaldybės 2021 m. veiklos ir Anykščių rajono savivaldybės mero 2021 m. veiklos ataskaitai“ patvirtinta Anykščių rajono savivaldybės 2021 m. veiklos ir Anykščių rajono savivaldybės mero 2021 m. veiklos ataskaita. Visuomenai pristatome praėjusių metų ataskaitos santrumpą.

Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius.

Sveikatos apsaugos politika

2021 m. buvo ypatingai sunkūs sveikatos apsaugos sistemos. Antrus metus iš eilės reikėjo mobilizuoti medikų pajėgas kovai su COVID-19 pandemija.

Asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo gerinimui skirtos lėšos – 50 000 Eur, panaudotos dalinai finansuoti stacionariųjų aktyviojo gydymo paslaugų teikimo išlaidas VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninės Vaikų ligų skyriuje.

VšĮ Anykščių rajono savivaldybės ligoninė vykdė projektą „Radiologinių vaizdų archyvavimo ir perdavimo sistemos įrengimas (išplėti-

mas)“, lėšos panaudotos įrengiant (išplečiant) radiologinių vaizdų archyvavimo ir perdavimo sistemą; įgyvendinant projektą „Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas ligoninėje pacientams, neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu ar socialinės rizikos asmenims“ įsigytos reikalingos priemonės ir projektu „Infrastruktūros neįgaliesiems prie įėjimo į vaikų ligų (skubios pagalbos) skyrių įrengimas“ buvo įrengtas pandusas neįgaliesiems vaikams.

VšĮ Anykščių rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centras vykdė projektą „Sutrikusios raidos vaikų pavežėjimas“, lėšos panaudotos atvežti į Vaikų raidos sutrikimų reabilitacijos

tarnybą 61 vaiką, kurie gyvena atokiose vietovėse.

Savivaldybės įmonių veikla

2021 metų gegužės 11 d. Šaltupio g., Anykščiuose duris atvėrė Klientų aptarnavimo centras (toliau – Centras), kur vienoje vietoje aptarnaujami UAB Anykščių komunalinio ūkio, UAB „Anykščių šiluma“ ir UAB „Anykščių vandenys“ klientai. Centre gyventojai komunalinius mokesčius sumoka be papildomo mokesčio, turi galimybę sudaryti sutartis, gauti visą reikalingą informaciją apie teikiamas paslaugas ir išsakyti pageidavimus. Per 2021 m. UAB Anykščių komunalinis ūkis aptarnavimo 2 996, UAB „Anykščių vandenys“ – 5 938 ir UAB „Anykščių šiluma“ – 1 550 gyventojus.

UAB „Anykščių šiluma“ (toliau – Bendrovė) 2021 metais atliko Mindaugo gatvės katilinės trasų kapitalinio remonto darbus. Tai leido reikšmingai sumažinti šilumos nuostolius šios katilinės trasose. Taip pat, Bendrovė automatizavo dvi katilines (Debeikių ir Smėlynės).

Bendrovė 2021 m. gavo 2 410,4 tūkst. Eur pardavimo pajamų, tai 460,4 tūkst. Eur arba 23,6 procentų daugiau nei 2020 m. (2020 m. pajamos – 1 950,0 tūkst. Eur). Bendrovė per 2021 m. patyrė 36,6 tūkst. Eur nuostolį (2020 m. nuostolis siekė 75,7 tūkst. Eur).

2021 metais Bendrovė investavo į reguliuojamos veiklos materialųjį turtą, siekiant ilguoju laikotarpiu, minimaliomis sąnaudomis vartotojams užtikrinti patikimą paslaugų teikimą. Naujam turtui įsigyti bei atstatyti iš viso buvo investuota 38 tūkst. Eur.

UAB Anykščių komunalinis ūkis (toliau – Bendrovė) įdiegta nauja apskaitos sistema sudarė galimybę operatyviai apdoroti gaunamus duomenis, atlikti duomenų analizes, nustatyti prioritetus organizuojant atliekų tvarkymą.

Bendrovė praėjusius metus užbaigė su 11 526 Eur pelno,

uždirbo 2 171 816 Eur pajamų, lyginant su praėjusiu atskaitiniu laikotarpiu pajamos išaugo 16,2 proc.

Per 2021 metus į Bendrovės veiklą investuota 240,6 tūkst. Eur. Akcininko piniginiu įnašu 99 999,83 Eur ir banko kredito 135 587,17 Eur lėšomis nupirka nauja universali šiukšliavežė su manipulatoriumi atliekų vežimui ir iš pusiau požeminių konteinerių. Įsigyta darbo priemonių; nulinio apsisukimo traktorius šienavimui, konteinerių, nauja apskaitos programa renovuotų daugiabučių namų kredito administravimui.

UAB Anykščių vandenys (toliau – Bendrovė) 2021 m. iš viso gavo 1 640,8 tūkst. Eur pajamų. Iš pagrindinės veiklos – 1 603,7 tūkst. Eur, lyginant su 2020 m., uždirbo 6,23 tūkst. Eur daugiau pajamų.

2021 m. kitos veiklos pajamos (36,68 tūkst. Eur) lyginant su 2020 m. padidėjo 56,16 proc. Kitos veiklos pajamų gauta už bokštų nuomą, administracinių patalpų nuomą, kito turto pardavimą, laboratorijos padalinio darbus.

Bendrovė 2021 m. veikė pelningai: pelnas iki apmokestinimo – 45,7 tūkst. Eur, grynas pelnas – 45,7 tūkst. Eur.

2021 metais už suteiktas paslaugas bendra skola Bendrovei padidėjo nuo 169,5 tūkst. Eur (2020 m. gruodžio 31 d.) iki 202,5 tūkst. Eur (2021 m. gruodžio 31 d.).

Bendrovė praėjusiais metais įgyvendino šiuos ES projektus „Vandentiekio ir nuotekų tinklų Anykščių aglomeracijoje (Sodų bendrija „Šaltupys“ ir Keblonių k.) statyba“ ir „Vandens gerinimo, geležies šalinimo bei geriamojo vandens tiekimo sistemų plėtra Anykščių seniūnijos Kuniškių kaime“.

Kultūros politika

2021 m. organizuotos ir koordinuotos premijų skyrimo veiklos. A. Baranausko literatūros premija (3 000 Eur) buvo skirta poetei, vertėjai R. K.-L. T. Mikeliūnaitės kultūros premija (1 500 Eur) – istorikui, gimnazijos mokytojui G. R.

2021 m. Anykščių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) biudžeto lėšos buvo panaudotos kultūros įstaigų remontui ir modernizavimui: už 10 000 Eur buvo suremontuotas Anykščių kultūros centro Kavarsko skyriaus pastato fasadas; 5 000 Eur buvo skirta Anykščių menų centrui, Monsinjoro Alberto Talačkos bibliotekos įrengimui; A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus administracinio pastato-fondų saugyklos renovacijai skirta 100 000,00 Eur.

Taip pat, buvo restauruota-konservuota skulptūrinė kompozicija „Lietuvos karalius Mindaugas“, esanti Šeimyniškių (Vorutos) pilikalnio teritorijoje. Vykdomas poeto vyskupo A. Baranausko paminklo priežiūros darbus atlikti paminklo granitinių laiptų tvarkybos darbai. Minint holokausto Lietuvoje 80-ąsias metines buvo atlikti žydų žudynių vietos aplinkos priežiūros bei tvarkybos darbai, įrengtas simbolinis grindinio fragmentas.

Įgyvendinus religinių bendruomenių projektuose numatytas veiklas buvo pagaminti ir įrengti nauji Girelės sentikių cerkvės langai bei durys, atlikti Užunvėžių Šv. Mergelės Marijos bažnyčios dažymo darbai, Viešintų Šv. Mykolo Arkangelo bei Andrioniškio Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčios elektros instaliacijos remonto darbai, Anykščių Šv. Mato bažnyčios granitinių laiptų tvarkybos darbai ir prisidėta prie ES lėšomis finansuojamo Troškūnų Švč. Trejybės parapijos vykdomo projekto.

Didžiuojamės, kad Savivaldybė yra tarp kelių išskirtinių šalies savivaldybių, pasirašiusių bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos mokslų akademija.

Detaliau su Anykščių rajono savivaldybės 2021 m. veiklos ir Anykščių rajono savivaldybės mero 2021 m. veiklos ataskaita galite susipažinti interneto svetainėje <https://www.anyksciai.lt/turinys/veiklos-sritys/veiklos-ataskaitos/2021>.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Svėdasų didžiųjų apaštalų atlaiduose parodos ir susitikimai

Raimondas GUOBIS

Alaušo ežere išsiskleidus baltiems lelijų žiedams, žydint ir kvepiant liepoms, jų žieduose dūzgiant bitėms, kragams ir laukiams po melsvas vilnis saugiai vedžiojant jaunikius, vis dar sutemose baubiant baubliui, ryškiausiu, vešliausiu žalumu lapojant medžiams ir žolynams, žydint bulvėms, kvepiant šienai, jauniems žvirbliams linksmai šokinėjant ir čirškaujant ant šventoriaus mūro, svėdasiškiai šventė didžiausius savosios bažnyčios atlaidus - Šv. apaštalų Petro ir Povilo šventę.

Iškilingai nusiteikę ir pasipuošę choristai. Iš kairės - Aldona Matiukienė, Valentina Malušienė, Irena Guobienė ir vargonininkas Valdas Trečiokas.

Jaudulingas procesijos džiugesys

Procesija pirmiausia žengs aplink bažnyčią, apjuos brangiąją šventovę spindinčios monstrancijos ir spalvingų vėliavų šilko varsomis, džiugiais, giesmės sustiprintais žingsniais, smilkalų kvapu.

Jonas rikuoja baldakimą nešančius vyrus, drąsiai didelę raudonos spalvos vėliavą ima Algimantas, kitą - Ramūnas, jo sūnus Jurgis, pirmyn atgal zuja tautiškai pasidabinusios kaspinių nešėjos. Maršalka Irmantas paima kryžių, iškilmingąjį, sidabru spindintį, dar iš grafų Marikonių laikų užsilikusį. Dar trūksta žmonių. Pora žygių į bažnyčią - ir visi reikalingi vyrai priprašomi,

velkasi baltus apdarus, juosiasi juostomis per petį, ima vėliavas, dideles karūnas, taip pat ir mažesnes, nors už visas ilgiausias, net penkių metrų, tačiau ne pačias sunkiausias - vadinamąsias „barškančias vėliavas“. Mat jų viršūnėse įtaisyti skardiniai bumulai, kurių viduje besiritantys akmenukai smagiai barška, procesijos iškilmingumą sustiprina.

Vos procesininkai pasiruošia, išsirikiuoja šventoriuje, tuoj iš bažnyčios atsklinda Viešpatį garbinanti giesmė, išeina po švelniai linguojančiu baldakimu spindinčią Monstranciją nešantis klebonas Raimundas, suskamba maži varpeliai, jiems džiugiu skardesiu atsiliopė visi baltojo bokšto varpai. Spėriai žengiantys choristai taip pat stengiasi, gieda labai

uoliai, pakiliai, ir vargonininkas Valdas džiugus. Šiai iškilmei tik vienas žygis aplink šventovę.

Pamokslas apie didžiuosius apaštalus, apie tai, kaip baimė išauga į teisingo drąsą, kaip persekiojamas tampa išpažinėju, apie dviejų garsiųjų apaštalų bendrystę ir reikšmę katalikų bažnyčiai: „Petrai, tu esi uola, ant kurios aš pastatysiu savo bažnyčią.“ Paprastas žvejas pašaukiamas, rodo si, neįmanomai misijai, tačiau jis apdovanojamas Šventosios dvasios įkvėpta drąsa.

Jis sergi Jėzaus įstatymus, jo rankoje suspausti raktai simbolizuoja galią - leisti ar neleisti, atrakinti ar ne.

O antrajam, mokytam ir narsiam vyrui Pauliui apsiereiškęs ir nuo žirgo nubloškęs Viešpats prataria: „Kodėl mane persekioji? Nebebūk Saulius, būk Paulius.“

Atsivertimo stebuklas: įtikėjęs gali dėl tikėjimo mirti. Vaizduojamas su kalaviju, nes jo žodis, kai apaštalavo pagonių kraštuose, buvo aštrus kaip kalavijo ašmenys. Kažkaip prisiminiau vienoje Romos bazilikoje matytus Petro pančius, Šv. Pauliaus baziliką, kurios šventoriuje auga palmės, ir, žinoma, visų bažnyčių motiną - didžiąją Šv. Petro baziliką. Iškilmingumas ir džiugus suvokimas, kad iki didžiojo Svėdasų bažnyčios 500 metų pirmojo paminėjimo jubiliejaus teliko vienas vasariškas žingsnis - šią sukaktį švęsime titulinį Šv. archangelo Mykolo atlaidų iškilmeje. Pamaldos baigėsi didingai nuskambėjusiu Svėdasų himnu, kurio žodžiai, atskleidę istorinę krašto didybę, legendas, pakvietė svėdasiškius susirinkti į būrį, vėl sugrįžti į Dievo laimiamus Svėdasus.

Karpiniuose - šventieji

Atlaidų dalyviai galėjo apžiū-

Karpymo bei liaudiško raizymo meistrė Odeta Tumėnaitė Bražėnienė su įkvėpimu kalbėjo apie meną.

rėti tautodaolininkės parodą.

Grafų Marikonių koplyčios - mauzoliejiaus erdvėje, po gotikiniais skliautais veikė dailininkės, karpymo, raizymo ir kitų liaudiškų menų meistrės Odetos Tumėnaitės Bražėnienės iš Utenos tradicinių raizinių paroda - bene dešimt įstabių paveikslų, juose pristatomi populiariųjų šventųjų atvaizdai liaudišku stiliumi: Šv. Antanas, Šv. Pranciškus, Šv. Juozapas, Šv.

Aloyzas ir kiti. Įmantru, tikslu, stebėtina, paveiku, tobula...

Bibliotekoje prisiminėme Svėdsuose kūrusius

Po Atlaidų susibūrimą Svėdasų bibliotekoje pradėjau prisimindamas svėdasiškius kūrėjus, čia gyvenusius ir kūrėjus nuo seniausių laikų.

(Nukelta į 14 psl.)

Nors ir ne visos, bet labai daug knygų...

Procesijai pasirengę...

Procesijos spalvingas iškilmingumas...

Zaporižėje - nerimas dėl okupantų artėjimo

Eldoradas BUTRIMAS

(Tęsins- specialiai iš Zaporižės. Reportažų pradžia „Anykšta“ Nr. 24, 2022-03-26).

„Kai girdžiu, jog okupuotame Chersone ir Melitopolyje ūkininkai iš nevilties naikina braškių, trešnių, pomidorų ir agurkų derlių, man tiesiog kumščiai gnaužiasi iš pykčio“, - sakė šias gėrybes Zaporižės centre pardavinėjantis Sergejus Nikiforovas.

Užrašas skelbia, kad reikia išsaugoti Zaporižę.

Dvidešimt metų šiuo verslu užsiimantis S.Nikiforovas teigia nepamenantis tokių didelių kainų, kokiomis dabar tenka pardavinėti daržoves ir vaisius. Mat anksčiau viskas buvo vežama iš dabar Rusijos okupuotų teritorijų, nuo seno garsėjusių sodininkyste.

„Dėl iš ten atvežamo pigaus ir kokybiško derliaus Zaporižėje neapsimokėdavo ūkininkai, o dabar, Maskvai uždraudus iš okupuotų teritorijų vežti pasmus, kainos rekordiškai pakilo ir žmonės pikti, ne visi gali įpirkti“, - teigia S.Nikiforovas.

Vyriškio teigimu, vasaros pradžioje Chersono ir Melitopolio apylinkių ūkininkai už kyšių sugebėdavo apeiti draudimus ir atvežti derlių, tačiau vėliau tai buvo griežtai uždrausta, o iš sunkvežimių teko trešnes bei braškes pilti į griovius. „Man nepaprastai

gaila tų ūkininkų, jie juk dirbo, nepaisydami aplink lekiančių bombų, o še tau - visas derlius šuniui ant uodegos“, - keikėsi S.Nikiforovas.

Prieš užkalbindamas šį prekeivį, aš net keliose vietose stebėjau, kodėl čia braškės ir trešnės kainuoja po 3-3,5 euro, kai net sostinėje Kijeve galima jų nusipirkti po eurą ar pusantro.

Šviežių vaisių ir daržovių kainų dydį Zaporižėje pastebėjo ir Melitopolio merijos darbuotoja Svetlana Ustimenko. Šalia Juodosios jūros esantis Melitopolis yra vadinamas „vartais į Krymą“, todėl šį miestą Rusijos kariai okupavo jau pirmąją karo dieną.

S. Nikiforova ir daugelis merijos darbuotojų iš Maskvos okupuoto Melitopolio pabėgo į regiono sostinę Zaporižę ir dabar dirba humanitarinės pagalbos, skirtos melitopoliečiams, centre.

„Zaporižėje agurkų kilogramas kainuoja 1,6-1,8 euro, o Melitopolyje jie parduodami po 25-30 centų, nes jų pilna, o išvežti parduoti ūkininkams neleidžiama“, - piktinosi S.Ustimenko.

Tačiau, kaip teigia moteris, užtat Melitopolyje visos kitos maisto prekės yra du-tris kartus brangesnės nei Zaporižėje, nes okupantai neleidžia jų įvežti iš Ukrainos teritorijos. Visokeriopai trukdoma žmonėms ir išvykti iš okupuotos teritorijos.

Išvykti galima tik nuosavu automobiliu, tačiau užuot sugaišus įprastą pusantros valandos kelionę į už 125 km esančią Zaporižę, tenka keliauti net tris ar keturias paras. Mat yra daug kontrolės punktų, o šie specialiai dirba tik dvi valandas per parą, tad reikia likti naktį laukuose, miegoti mašinos arba iš viso atsisakyti kelionės ir grįžti atgal į Melitopolį.

Be to, rusų kareiviai dėl menkiausių prasimanytos priežasties atsisako praleisti išvykstančius, nes nori, kad ukrainiečiai liktų gyventi okupuotoje teritorijoje, kurioje, deja, net nebeveikia ukrainietiškas mobilusis ryšys, o televizijos rodo vien rusiškus kanalus.

Rusų kariai tikrina gyventojų telefonus ir, jei randa Ukrainą palaikančių įrašų, vežasi į perauklėjimo paskaitas, o neretai ir areštuoja kelioms dienoms. Okupantai vis vien esą remiami mažumos gyventojų, o dauguma laukia, kol bus išvaduoti ukrainiečių kariai.

Zaporižės centre esančio parko skulptūros nuo sunaikinimo saugomos smėlio maišais.

Melitopolį atkovoti Ukrainos kariuomenei nebus lengva, mat okupantai užėmė jau šešiasdešimt procentų Zaporižės regiono teritorijos. Nepavyks greičiausiai atgauti ir labai vertingų antikinių aukso dirbinių, rastų Melitopolio apylinkėse, kuriuos iš tenykščio kraštotyros muziejaus okupantai pagrobė ir išsigabeno.

Kai aštuoniasdešimt kilometrų toliau esančio Dnipro hostelyje pareiškiau, kad vykstu į Zaporižę, net trys jo gyventojai pasiskė pabėgę iš Zaporižės dėl bombardavimų grėsmės.

Tai, jog Zaporižė yra pafrontės miestas, darosi akivaizdu jau geležinkelio stotyje. Čia visi keleiviai privalo stoti į eilę, kruopščiai tikrinami dokumentai, daiktai bei peržiūrimi telefonų įrašai, nuotraukos.

Taip karo pradžioje buvau ti-

krinamas, kai atvykau traukiniu į Kijevą, nes sostinė tada labai baiminosi, kad Maskva gali siųsti diversantų. Odesoje bei Dnipre, iš kur atvykau į Zaporižę, nebuvo tokių skrupulingų patikrų, mat frontas nuo tų miestų yra toliau.

Per visą mano viešnagę, trukusią gerą pusdienį, mieste beveik nuolat kaukė oro pavojaus sirenos, nors sprogimų nesigirdėjo. Iš Zaporižės jau išsikraustė trečdalis gyventojų, tačiau likę bando nepasiduoti panikai.

Gatvėje pakalbintas Andrejus teigė nebijantis prieš puolimo, nes Zaporižė yra tapusi neįveikiama. Užėmimą esą apsunkins ne tik gerai įtvirtinta gynyba, bet ir tai, jog į centrą priešas galės patekti tik persikėlęs per upę, o tiltus susprogdinus tai padaryti bus itin sunku.

(Nukelta į 14 psl.)

Iš padangų sukrautos barikados.

Šiame Zaporižės humanitarinės pagalbos centre aptarnaujami vien pabėgėliai iš Melitopolio, o pabėgėlių vaikai skatinami piešti, tikintis, kad taip jie užmirš patirtus sukrėtimus.

vardadieniai

šandien

Marcelina, Veronika, Marcė,
Algirdas, Algirdė, Leonardas,
Vera.

liepos 10 d.

Amalija, Prudencija, Rufina,
Gilvainas, Eirimė.

liepos 11 d.

Benediktas, Vilmantas, Pijus,
Šarūnė, Kipras.

mėnulis

liepos 9-11 d.d. - priešpilis.

anekdotas

- Žemė! - džiugiai šūkteli po
laivo katastrofos išsigelbėjęs
keleivis, brisdamas į krantą.

- Mėsa! - džiaugiasi tenykščiai
žmogėdros, lįsdami iš pa-
krantės krūmų.

***

Apsipylusi ašaromis pas
mamą atbėga dukra.

- Kas nutiko, Onute?

- Tėtis plaktuku pataikė sau į
pirštą!

- Tai kodėl verki tu?

- Aš iš pradžių juokiausi!..

***

Įdiegė į automobilį Windows
operacinę sistemą. Važiuoja au-
tomobilis ir sustoja sankryžoje:
per gatvę eina nerealaus grožio
blondinė. Lange pasirodo už-
rašas: „Jei norite šį vaizdą iš-
saugoti kaip ekrano užsklandą
- spauskite akseleratorių“.

***

Inspektorius lanko kalėjimą.
Visi kaliniai atsistoja, tiktai
vienas sau ramiai sėdi. Inspek-
torius:

- Kodėl tu neatsistoji?

- Mane nuteisė penkerius me-
tus sėdėti, - atsako kalinys.

***

Žmona bando išmokyti šunį
tarnauti. Vyras po kelių nesė-
mingų bandymų jai sako:

- Brangioji, taip tau nieko ne-
išeis...

- Nieko, - atsako žmona, - iš
pradžių man ir su tavim nekaip
sekėsi.

oras

Anykštėnės Amiliutės nutikimai

Amiliutė ant Palatavio piliakalnio skaito laišką Lietuvos valstybės vadovui - profesoriui, prezidentui

Piešė Kęstutis PABIJUTAS,
rašė Antonas FELJETONAS

Tėve brungus, Vade mūsų,
Kurs žadi apginti nuo rusų,
Puolu nuolanki į kojas -
Pusbačius tavus bučiuoju.

Ši diena – didžiai svarbi, -
Minim Mindaugą visi.
Iš Anykščių vaikas buvo -
Tik dėl to valdžion pakliuvo.

Bet dabar aš prie esmės -
Kaip tikiuosi, kad padės.
Nepamirški tu varguolių,
Kur infliacija užpuolė.

Pensija labai maža,
Brungsta baisiai elektra.
Varškę valgau ne kasdieną...
Ir kiauliena - jau naujiena.

Nors kuntrybės aš turiu -
„Ksanaksą“ dabar geriu.
Į Šaulius įstot galėčiau,
Jei valstybei tik padėčiau.

ANYKŠTA

Skelbiama prenumerata 2023-iems metams

„Anykšta“ paštų skyriuose:	12 mėn. EUR	Atsiimant „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai) bei „Žiburio“, „Pušyno“, „Janydžių“ ir Gedimino g. 32 parduotuvėse	12 mėn. EUR
„Anykšta“	99 (120)	„Anykšta“	80
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	80	„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	65

Prenumerata priimama nuo birželio 6 iki liepos 31 dienos. Dovana - žurnalo „Aukštaitiškas formatas“ prenumerata.

Prenumerata priimama „Anykštos“ redakcijoje, visuose Lietuvos pašto skyriuose, www.anyksta.lt, telefonu - (8-381) 59458 arba (8-686) 33036. Mobilųjį laiškinių galima išsiviešti paskambinus trumpuoju numeriu 1842 arba 870055400. Jis nemokamai atvyks jau kitą dieną po iškvietimo.

Mūsų laukia 100 susitikimų!